

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมสุขภาพจิต กลุ่มตรวจสอบภายใน โทร. ๕๕๑๓๖, ๕๕๔๔๗ โทรสาร ๐ ๒๑๔๙ ๕๕๔๔

ที่ สธ. ๐๘๔๐ / ๖๐๗๒

วันที่ ๓๐

พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอสั่งแนวปฏิบัติในการจัดหาและการควบคุมสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อเทคโนโลยี

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาล/สถาบัน/สำนัก/กอง/กลุ่ม/ศูนย์ในสังกัดกรมสุขภาพจิต

ตามที่กรมสุขภาพจิต โดยกลุ่มตรวจสอบภายใน ได้ตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง และการควบคุมสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อเทคโนโลยี พบว่าหลายหน่วยงานยังดำเนินการในเรื่องดังกล่าวไม่ถูกต้องตามระเบียบฯพัสดุ และการควบคุมภายในที่ยังไม่เหมาะสม นั้น

กรมสุขภาพจิต จึงขอส่งแนวปฏิบัติในการจัดหาและการควบคุมสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อเทคโนโลยี มาเพื่อถือปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบฯ โดยเคร่งครัด ต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

(นายเจษฎา โชคดำรงสุข)

อธิบดีกรมสุขภาพจิต

แนวปฏิบัติในการจัดหาและควบคุมสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อเทคโนโลยี

เพื่อให้การจัดหาและควบคุมสื่อฯ ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มติคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการให้สิทธิพิเศษกับหน่วยงานราชการ และเพื่อให้เกิดระบบควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ เห็นสมควรให้หน่วยงานถือปฏิบัติดังนี้

การจัดหา

1. การจ้างผลิตสื่อสิ่งพิมพ์จากเอกชนโดยวิธีตกลงราคา ต้องสืบราคาจากผู้รับจ้างอย่างน้อย 3 ราย
2. กรณีการจ้างโรงพิมพ์ของส่วนราชการผลิตโดยวิธีกรณีพิเศษ เนื่องจากจำเป็นเร่งด่วน หากโรงพิมพ์ไม่สามารถผลิตได้ทันตามความต้องการ ให้โรงพิมพ์แจ้งให้ผู้จ้างทราบ ว่าต้องไปจ้างโรงพิมพ์อื่นให้ดำเนินการต่อ (ต้องเป็นโรงพิมพ์ของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจด้วยกัน ห้ามจ้างจากโรงพิมพ์เอกชน เป็นความผิดตามมติคณะรัฐมนตรี) กรณีไม่ได้จำเป็นเร่งด่วนควรดำเนินการตามระเบียบฯ พักพัสดุโดยวิธีอื่น
3. การจ้างสื่อสิ่งพิมพ์ ควรกำหนดรายละเอียดให้ชัดเจน เช่น ประเภท /ขนาดกระดาษ วิธีการพิมพ์ จำนวนหน้า แต่ละหน้าเป็นสีกี่แผ่น ขาวดำกี่แผ่น การออกแบบ เป็นต้น เพื่อความชัดเจนในการเสนอราคา
4. การแต่งตั้งกรรมการตรวจรับพัสดุ ขอให้หน่วยงานในส่วนกลางแต่งตั้งกรรมการจากกองหรือสำนักอื่น ในกรมสุขภาพจิต ร่วมเป็นกรรมการอย่างน้อย 1 คน หากเป็นโรงพยาบาล /สถาบัน ให้แต่งตั้งกรรมการนอกฝ่ายที่มีความต้องการสื่อ เพื่อให้เกิดระบบควบคุมภายในที่ดี โปร่งใส ตรวจสอบได้
5. กรณีที่สั่งผลิตสื่อฯ และให้โรงพิมพ์เป็นผู้จัดส่ง เมื่อโรงพิมพ์นัดส่งมอบของ หากไม่ได้ส่งมอบของ ณ หน่วยงานที่สั่งจ้าง ให้หมายเหตุไว้ในหนังสือหรือสัญญาจ้างว่าจะส่งมอบสื่อฯ ที่ใด และแจ้งให้กรรมการตรวจรับพัสดุไปตรวจรับ ณ สถานที่ที่ส่งมอบ ก่อนการจัดส่ง
6. หากยังไม่ได้มีการจัดส่งสื่อฯ และหน่วยงานฝากสื่อฯ ไว้ที่โรงพิมพ์ ให้ทำเอกสารการรับฝากไว้ต่อกัน เพื่อใช้เป็นหลักฐาน
7. กรณีให้โรงพิมพ์จัดส่งสื่อฯ ให้กับกลุ่มเป้าหมาย หน่วยงานจัดทำรายละเอียดให้กับโรงพิมพ์จัดส่งสื่อแล้ว ให้ขอหลักฐานในการจัดส่งสื่อฯ เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการตรวจสอบว่าได้มีการส่งสื่อฯ ถูกต้อง
8. การจัดส่งสื่อทุกครั้งให้แนบใบตอบรับให้กับผู้รับสื่อ และขอความร่วมมือให้ตอบใบตอบรับเพื่อใช้ยืนยันการส่งสื่อฯ
9. เมื่อจัดส่งสื่อแล้วมีสื่อฯ คงเหลือให้ทำหลักฐานการรับฝากสื่อส่วนที่เหลือ หรือนำสื่อส่วนที่เหลือกลับมาควบคุมที่หน่วยงาน หน่วยงานต้องทำบัญชีเพื่อควบคุมสื่อฯ ส่วนที่เหลือ

การควบคุม

1. เมื่อจัดหาตามระเบียบฯพัสดุ และกรรมการตรวจรับพัสดุเรียบร้อยแล้ว ให้ผู้รับผิดชอบทำบัญชีคุมสื่อฯ นำหลักฐานเช่นใบส่งของ/ ใบแจ้งหนี้เป็นหลักฐานการรับเข้าบัญชี
2. ใช้ใบเบิกเป็นหลักฐานการลงบัญชีด้านจ่าย หรือกรณีให้โรงพิมพ์จัดส่งให้ใช้ใบแจ้งรายละเอียดการส่งสื่อฯ /แบบตอบรับและเอกสารนำส่งของโรงพิมพ์เป็นเอกสารการบันทึกบัญชีด้านจ่าย
3. การจัดเก็บสื่อฯ ควรจัดเก็บในห้องที่มิดชิด ปลอดภัย จัดเก็บเป็นระเบียบ
4. จัดทำสรุ่ยยอดสื่อฯ ในแต่ละเดือนหรือแต่ละไตรมาส เพื่อให้มีการสอบทานยอดสื่อฯ คงเหลือ เป็นครั้งคราว กรณีที่ไม่สามารถแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างผู้จัดทำบัญชีและผู้คุมคลัง (ห้องจัดเก็บสื่อฯ) เพื่อให้เกิดระบบควบคุมภายในที่ดี
5. เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ให้แต่งตั้งกรรมการตรวจสอบพัสดุประจำปี เพื่อตรวจนับยอดสื่อฯคงเหลือประจำปี และรายงานยอดสื่อฯ คงเหลือไปพร้อมกับวัสดุประเภทอื่น

๑. ข้อหาข้อ

หากกรณีเป็นงานพิมพ์ที่จำเป็นเร่งด่วนจะต้องรีบดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเวลาการใช้งาน หากล่าช้าอาจจะเสียแก่ราชการ สำนักงานฯ จะสามารถดำเนินการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ ตามนัยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๔ (๓) กับโรงพิมพ์ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่ได้รับสิทธิพิเศษได้หรือไม่ อย่างไร

๒. ข้อพิจารณา

ประเด็นที่จะต้องพิจารณาคือ จะจ้างพิมพ์จากโรงพิมพ์ของส่วนราชการฯ โดยใช้วิธีพิเศษได้หรือไม่ มีดังนี้

๒.๑ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๖ กำหนดว่า "การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีกรณีพิเศษ ได้แก่ การซื้อหรือการจ้างจากส่วนราชการหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ผลิตพัสดุหรือทำงานจ้างนั่นเอง และนายกรัฐมนตรีอนุมัติให้ซื้อหรือจ้าง

(๒) มีกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้ซื้อหรือจ้าง และกรณีนี้ให้รวมถึงหน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดด้วย

๒.๒ จากหลักเกณฑ์ตามข้อ ๒.๑ (๒) ดังกล่าว ต่อมา คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๓ แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนที่ นร ๐๕๐๖/ว ๑๕๕ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ อนุมัติตามมติคณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษของหน่วยงานและรัฐวิสาหกิจ ที่เสนอให้ปรับปรุงสิทธิพิเศษของโรงพิมพ์ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ และโรงพิมพ์ที่อยู่ในความควบคุมของหน่วยงานดังกล่าว โดยกำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขการให้สิทธิพิเศษ ดังนี้

(๑) ในกรณีส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีโรงพิมพ์ซึ่งมีฐานะเป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นโรงพิมพ์ที่อยู่ในความควบคุมของหน่วยงานดังกล่าวข้างต้น ต้องจ้างพิมพ์จากโรงพิมพ์ของตนเองก่อนโดยวิธีกรณีพิเศษ หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีวิธีการทำนองเดียวกัน ตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุที่หน่วยงานนั้นๆ ถือปฏิบัติ

(๒) กรณีตามข้อ (๑) หากโรงพิมพ์ของตนเอง แจ้งว่า มีงานเกินขีดความสามารถหรือไม่ สามารถรับพิมพ์งานได้ทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ส่งงานพิมพ์ในส่วนที่ไม่สามารถดำเนินการได้ ไปให้โรงพิมพ์อื่นของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจฯ หรือโรงพิมพ์ที่อยู่ในความควบคุมของหน่วยงานตามนัยข้อ

(๑) ช่วยพิมพ์ก็ได้ ทั้งนี้ ให้มีหนังสือสอบถามราคาไปยังโรงพิมพ์ที่ประสงค์จะจ้างพิมพ์ ไม่น้อยกว่า ๓ แห่ง และให้จ้างพิมพ์จากโรงพิมพ์ที่เสนอราคาต่ำสุด โดยวิธีกรณีพิเศษ หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีวิธีการทำนองเดียวกับ ตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุที่หน่วยงานนั้นๆ ถือปฏิบัติ

[Signature]

นายวิชาญ พงษ์

นักวิชาการพัสดุชำนาญการพิเศษ

รองเลขาธิการสำนักงานกฤษฎีกา

(๓) กรณีที่หน่วยงานมีงานพิมพ์มากเกินขีดความสามารถที่โรงพิมพ์ตามบัญชี (๑) จะพิมพ์ได้ และประสงค์จะจ้างพิมพ์โดยวิธีสอบราคาหรือประกวดราคา ตามระเบียบพัสดุที่หน่วยงานของตนถือปฏิบัติ ให้แจ้งโรงพิมพ์อื่นของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ หรือโรงพิมพ์ที่อยู่ในความควบคุมของหน่วยงานตามบัญชี (๑) ไม่น้อยกว่า ๓ แห่ง ทราบ เพื่อเข้าร่วมแข่งขันราคาด้วย

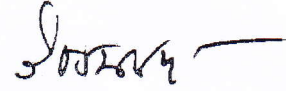
(๔) กรณีหน่วยงานที่ไม่มีโรงพิมพ์เป็นของตนเอง หากประสงค์จะจ้างพิมพ์จากโรงพิมพ์ที่ได้รับสิทธิพิเศษตามบัญชี (๑) ให้มีหนังสือสอบถามราคาไปยังโรงพิมพ์ที่ประสงค์จะจ้างพิมพ์ ไม่น้อยกว่า ๓ แห่ง และให้จ้างพิมพ์จากโรงพิมพ์ที่เสนอราคาต่ำสุด โดยวิธีกรณีพิเศษ หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีวิธีการทำนองเดียวกัน ตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุที่หน่วยงานนั้นๆ ถือปฏิบัติ

(๕) กรณีที่ไม่มีโรงพิมพ์เป็นของตนเอง ไม่ประสงค์จะจ้างพิมพ์โดยวิธีกรณีพิเศษ แต่ประสงค์จะจ้างพิมพ์โดยวิธีสอบราคาหรือประกวดราคา ตามระเบียบพัสดุที่หน่วยงานของตนถือปฏิบัติ ให้แจ้งโรงพิมพ์อื่นของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ หรือโรงพิมพ์ที่อยู่ในความควบคุมของหน่วยงานตามบัญชี (๑) ไม่น้อยกว่า ๓ แห่ง ทราบ เพื่อเข้าร่วมแข่งขันราคาด้วย

(๖) กรณีโรงพิมพ์ที่มีฐานะเป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ หรือโรงพิมพ์ที่อยู่ในความควบคุมของหน่วยงานตามบัญชี (๑) หากการดำเนินงานมีผลกำไรให้คงได้รับสิทธิพิเศษต่อไป แต่ถ้ามีผลการดำเนินงานขาดทุน และไม่มีศักยภาพในการรับงานพิมพ์อีกต่อไป ก็ให้พิจารณายุบเลิกโรงพิมพ์ดังกล่าวโดยเร็ว

(๗) ให้กระทรวงการคลัง โดยคณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษฯ พิจารณาระบับสิทธิของโรงพิมพ์ในกรณีที่ตรวจพบว่า โรงพิมพ์ที่ได้รับสิทธิพิเศษในการรับจ้างพิมพ์งานจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ส่งงานพิมพ์ให้เอกชนรับช่วงพิมพ์ต่อ ซึ่งเป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้อง ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยมีต้องเสนอขออนุมัติคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากการที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้สิทธิพิเศษแก่โรงพิมพ์ของส่วนราชการฯ ตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานของทางราชการฯ ได้ใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินของรัฐที่มีอยู่ให้คุ้มค่าที่สุดก่อนที่จะไปจ้างเอกชน ตลอดจนเพื่อให้โรงพิมพ์ที่ได้รับสิทธิพิเศษมีการปรับปรุงประสิทธิภาพการพิมพ์และมีศักยภาพในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าจากการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินของรัฐที่มีอยู่ ดังนั้น มติคณะรัฐมนตรีจึงกำหนดเงื่อนไขให้ส่วนราชการฯ ที่มีโรงพิมพ์ของตนเอง ต้องจ้างพิมพ์จากโรงพิมพ์ของตนเองก่อน โดยวิธีกรณีพิเศษ อย่างไรก็ตามสิทธิพิเศษในการจ้างโรงพิมพ์ของทางราชการฯ นอกจากข้อ (๑) ถือเป็นสิทธิพิเศษประเภทไม่บังคับกล่าวคือ ให้เป็นทางเลือกแก่ส่วนราชการฯ ในการจ้างพิมพ์จากโรงพิมพ์ที่ได้รับสิทธิพิเศษหรือไม่ก็ได้ หากโรงพิมพ์ของตนเองหรือโรงพิมพ์อื่นของทางราชการฯ ไม่สามารถรับจ้างพิมพ์งานได้ แต่ในกรณีที่ส่วนราชการฯ ทั้งที่มีโรงพิมพ์เป็นของตนเองและไม่มีโรงพิมพ์เป็นของตนเอง ประสงค์จะจ้างพิมพ์จากโรงพิมพ์ที่ได้รับสิทธิพิเศษ ขอบที่จะต้องดำเนินการโดยวิธีกรณีพิเศษตามบัญชีหลักเกณฑ์ดังกล่าว ดังนั้น กรณีตามข้อหาหรือ หากสำนักงานฯ มีงานพิมพ์ที่จำเป็นเร่งด่วนจะต้องรีบดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเวลาการใช้งาน หากล่าช้าอาจจะเสียหายแก่ราชการ และประสงค์จะจ้างพิมพ์จากโรงพิมพ์ที่ได้รับสิทธิพิเศษ ก็ขอบที่จะต้องดำเนินการโดยวิธีกรณีพิเศษตามบัญชีหลักเกณฑ์ข้อต้น ซึ่งสามารถติดต่อเจรจาต่อรองกับโรงพิมพ์ของส่วนราชการฯ ที่ได้รับสิทธิพิเศษโดยตรงโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการให้เป็นผู้ดำเนินการดังเช่นการจัดหาโดยวิธีพิเศษแต่อย่างใด การที่จะจ้างพิมพ์จากโรงพิมพ์ที่ได้รับสิทธิพิเศษ โดยวิธีพิเศษ ตามนัยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๔ (๓) ย่อมไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรีกำหนดไว้

(นายรัชชนันท์ ภักดิ์)
นักวิชาการพัสดุชำนาญการพิเศษ
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการกอง